

Lapin liitto

info@lapinliitto.fi

7.12.2022

Dnro 473/2022

PALISKUNTAIN YHDISTYKSEN ERIÄVÄ MIELIPIIDE LAPIN LIITON TUULIVOIMASELVITYKSEEN

Maankäyttö- ja rakennuslain (MRL 1999/132, 28§) mukaan maakuntakaavaa laadittaessa on pidettävä silmällä alueiden käytön taloudellisuutta ja sitä, ettei maanomistajalle tai muulle oikeuden haltijalle aiheudu kohtuutonta haittaa. Poronhoitajat ovat paliskuntiensa alueilla poronhoito-oikeuden haltijoita (PHL 1990/848, 3 §). Erityisesti poronhoitoa varten tarkoitettulla alueella maankäytöstä ei myöskään saa aiheutua poronhoidolle huomattavaa haittaa (PHL, 2 §).

Lapin liiton tuulivoimaselvityksen keskeisenä tavoitteena (s.1) oli löytää tuulivoimatuotantoon soveltuvia alueita maakuntakaavoituksen taustaksi sekä laatia riittävä selvitys ja merkittävien vaikutusten arviointi maakuntakaavoituksen lähtötiedoiksi ja kuntakaavoituksen tueksi. Tätä tavoitetta toteutettiin sulkemalla tarkastelusta pois alueet, joihin olemassa olevan tiedon perusteella muodostuu esteitä tuulivoimatuotannolle. Tavoitteena selvityksessä oli ottaa näiltä osin myös poronhoidon kannalta kriittiset alueet huomioon.

Tämä tavoite ei ole toteutunut. Lapin tuulivoimaselvityksessä kohdealueina esitetään 46 aluetta, joista 12 on selvityksessä todettu poronhoidon kannalta huomattavan tai kohtuuttoman haitan alueiksi.

Lisäksi raportti sisältää poronhoidon osalta muitakin merkittäviä ongelmia ja harhaanjohtavaa arviointia. Raportissa ei ole huomioitu kielteisiä aluekohtaisia työllisyys- ja muita vaikutuksia. Poronhoidossa työpaikkoja voidaan menettää ja asumisen edellytykset näillä alueilla voivat olennaisesti heikentyä. Poronhoidolle koituvia vaikutuksia vähätellään ja vääristellään raportissa harhaanjohtavilla pinta-ala-arvioilla systemaattisesti.

Raportin ongelmat

Poronhoidon paikkatietoaineistoa (TOKAT-aineistoa) ei ole asianmukaisesti hyödynnetty selvityksessä. Paliskuntien on kyettävä järjestämään poronhoito aina paliskunnan sisäisesti. Alueelle suunniteltua muuta maankäyttöä on siksi tarkasteltava ja yhteensovittettava aina paliskuntakohtaisesti. Paliskuntien yhteenlaskettu pinta-ala suhteessa tuulivoima-alueiden yhteenlaskettuun pinta-alaan ei kerro todellisista aiheutuvista vaikutuksista tai yhteensovittamisen tarpeesta mitään.

Mahdollisen tuulivoima-alueen pinta-alan suhteuttaminen kyseisen paliskunnan laidunpinta-alaan ei myöskään riitä vaikutusten arvioinniksi. Esimerkiksi Kuvat 15 (s.37) ja 17 (s.39) ilmentävät tätä harhaanjohtavaa retoriikkaa, joka läpäisee koko raportin ja paliskuntakohtaiset arvioinnit. Laidunalan menetyksen laajuus ja merkitys selviää ainoastaan arvioimalla alueen sijoittumista suhteessa poronhoitoon. Pinta-alamaininnat ovat harhaanjohtavia myös siitä syystä, että ne eivät huomioi paliskunnissa jo olevaa muuta maankäyttöä ja sen vaikutusta laidunpinta-alan todelliseen käytettävyyteen.

Paliskuntien kommentit omille alueilleen sijoittuvista tuulivoimakohdealueista on ohitettu vähätellen vaikutusten arvioinnissa. Haitan merkittävyyden arvioinnista joidenkin alueiden osalta on myös puutteita.

Raportin virheet ja Paliskuntain yhdistyksen korjausesitykset on eritelty yksityiskohtaisemmin Lapin tuulivoimaselvityksen ohjausryhmän 23.11.2022 kokouksen pöytäkirjaan (LIITE 1) sekä 4.11. Lapin liitolle annetuissa kommentteissa raportin luonnokseen (LIITE 2).

Kokonaisuutena arvioiden Lapin tuulivoimaselvitys 2022 antaa maakunta- tai kuntakaavan laadittamiseen harhaanjohtavaa taustatietoa ja esittää poronhoidon kannalta kohtuutonta ja huomattavaa haittaa aiheuttavia kohdealueita. Paliskuntain yhdistys ei siten voi allekirjoittaa selvityksen asianmukaisuutta eikä riittävyttä.

Paliskuntain yhdistys katsoo, että Lapin liiton on valmistuneesta raportista tiedotettaessa, oltava selkeä siinä, että kohdealueissa esitetään 12 poronhoidon kannalta soveltumatonta "ei"-aluetta. Lisäksi esitetään 11 vaikeaa aluetta.

PALISKUNTAIN YHDISTYS

Anne Ollila
toiminnanjohtaja

Liitteet

Liite 1: Lapin liiton tuulivoimaselvityksen ohjausryhmän 23.11.2022 kokouksen pöytäkirja: Paliskuntain yhdistyksen esitykset korjattavista asioista poronhoidon osalta

Liite 2: Paliskuntain yhdistyksen kommentit Lapin liiton tuulivoimaselvitykseen 4.11.2022

ma/ao